

ALLEN GINSBERG

KVÍLENÍ

CHARAKTERISTIKA UMĚLECKÉHO TEXTU

kteří se nechali mrdat do prdele od svatouškovských motocyklistů a vřeštěli radostí,
kteří kouřili ocasy a nechali si je kouřit od těch lidských serafínů, námořníků, něžnosti atlantické a
karibské lásky,
kteří se ráno i večer pářili v růžových zahradách a na trávnících veřejných parků a hřbitovů a štědře
utrušovali semeno každému, kdo přišel,
kteří donekonečna škytali a pokoušeli se zachechtat, ale skončili u vzlykaní za přepážkou v Turecké
lázni, když je plavovlasý & nahý anděl přišel proklát mečem,
kteří přenechali své milovničky třem starým megerám osudu, jednooké megeře heterosexuálního
dolaru, jednooké megeře mrkající z lůna a jednooké megeře, která jen dřepí na zadku a přestřihává
zlaté nitě umělce stavu,
které extaticky a nenasytně kopulovaly s lahví od piva, s milencem, s krabičkou cigaret, se svíčkou a
spadly z postele a pokračovaly na podlaze a na chodbě a skončily omdlelé na zdi s vizí vrcholné kundy
a spermatu vyhýbajícího se poslední ejakulaci vědomí,
kteří oblažili pizdy miliónu dívek chvějících se v zapadajícím slunci a ráno měli červené oči, ale byli
připraveni oblažit píču vycházejícího slunce, blýskat zadnicemi ve stodolách a nazí v jezeře

Analýza uměleckého textu

- **zasazení výňatku do kontextu díla**

asi uprostřed textu, obžaloba vrcholí vulgaritami

Výpověď o „generaci zničené šílenstvím“, která se za pomoci drog, alkoholu a orientální filosofie
a hudby snažila uniknout z amerického pekla

- nářek a povzdech nad jejím zničením
- obsahuje obscénnosti, vzrušení, vize, sny, upřímnost

- **téma a motiv**

téma: charakteristika současné generace
motivy: sex, anděl, alkohol, cigarety, slunce

- **časoprostor**

prostor: není specifikován (jedná se o generaci z USA)
čas: reálný (60. léta 20. století)

- **kompoziční výstavba**

těžko určitelná, text je záznamem proudu vědomí
slovo *kteří* má funkci refrénu

- **literární forma, druh a žánr**

poezie, lyrika (lyricko–epická skladba), báseň

- **lyrický subjekt**

ich-forma

- **postava**

sám autor = lyrický subjekt

Ginsberg – zřejmě pod vlivem nějaké návykové látky, ublížený a ubližující, stěžující si, obžalující všechno a všechny, nespokojený, ale také citlivý, všímavý, snažící se na něco upozornit a něco změnit

- **vyprávěcí způsoby**

pouze pásmo vyprávěče v ich-formě

- **typy promluv**

monolog

- **veršová výstavba**

nerýmovaná skladba

- **jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku**

vulgarismy *mrdat, prdel, kunda, pizda, píča*

zdrobnělina *milovníčci*

zvláštní forma *plavovlasý & nahý anděl*

slova cizího původu *extaticky, kopulovat, serafín*

- **tropy a figury a jejich funkce ve výňatku**

oxymóron *od svatouškovských motocyklistů*

metonymie *kouřit ocasy*

epiteton *růžová zahrada*

metafora *přestřihává zlaté nitě umělcova stavu, poslední ejakulace vědomí*

kontrast *kteří se ráno i večer pářili v růžových zahradách a na trávnících veřejných parků a hřbitovů*

hyperbola *kteří oblažili pizdy miliónů dívek*

Literárněhistorický kontext

- **kontext autorovy tvorby**

2. polovina 20. století

Allen Ginsberg (1926–1997)

- americký básník, jedna z vůdčích osobností beatnické generace
- narozen 3. června 1926, zemřel 5. dubna 1997 v New Yorku ve věku 70 let na selhání jater v důsledku hepatitidy
- pocházel z USA, ale jeho matka byla ruská Židovka levicového smýšlení, která trpěla duševní poruchou, což A. Ginsberga velmi ovlivnilo.
- ve 40. letech 20. století studoval na Columbia College, kde roku 1948 získal bakalářský titul, pokračoval ve studiích dále, ale pro opakované krádeže a problémy s drogami byl ze školy vyloučen. Zde se seznámil s prakticky celou pozdější Beat generation.
- poté, co byl ze školy vyloučen, prošel celou řadou povolání
- v roce 1965 poradil studentům Berkeley University před jejich protiválečnou demonstrací, aby ozdobili první řady květinami, tato demonstrace je považována za počátek hnutí hippies a jejich myšlenky (*flower power*)
- často experimentoval s halucinogenními látkami, což se projevuje i na jeho díle a smýšlení. Ginsberg například zastával názor, že podání LSD Chruščovovi a Kennedymu by pomohlo světovému míru ☺
- neschopný být součástí reálného světa, trpěl úzkostí ze svojí homosexuality
- přítel J. Kerouacka

Kadiš a jiné básně, Sendviče reality, Král majálesu, Velký marihuanový švindl

Zajímavost: r. 1956 byl Ginsberg za svou báseň *Kvílení* obžalován (propagace drog a alkoholu, urážení) – beatniky zastupoval jazzový hudebník Kenneth Rexroth, soud vyhrál a došlo k velké popularizaci celé skupiny

- **literární / obecně kulturní kontext**

Beatnici, beatnická generace = beat generation

- slovo „beat“ používal Herbert Huncke pro stav pod vlivem drog = zbitý, zničený, unavený, vyčerpaný, ale také blažený
 - umělecké a literární hnutí, toto hnutí vzniklo ve druhé polovině 50. let a tento směr se týká pouze USA
 - návaznost na anglické Rozhňevané mladé muže
 - beatnici se stavěli do konfrontace s tradičním způsobem života a s tradiční literaturou. Pokoušeli se najít vlastní styl, ten se projevoval především v popisu svých životních zkušeností – toulání se po USA, happeningy, experimenty s drogami atp.
 - svoji poezii veřejně recitovali, nejprve tak činili v různých barech, galeriích a kavárnách, poté i na velkých mítincích
 - centrem se stalo San Francisco, kde žili v bohémské čtvrti
 - výstřední vzhled: dlouhé vlasy a vousy, nevázané chování
 - naprostá upřímnost ve výpovědi
 - vzor: J. A. Rimbaud pro svou nevázanost
 - tato literatura výrazně přispěla ke vzniku hnutí hippies
- znaky beatnické literatury:
- ovlivnění orientálními náboženstvími (nejoblíbenější zen-buddhismus)
 - vlastní výklady filozofie
 - sepětí s jazzem
 - často popisy zážitků z doby, kdy se chovali výstředně

- používání pojmu hipster = člověk, který se přesvědčil, že svoboda existuje jenom mimo společenský život, a squares = spořádaní lidé, „padouři“
význam: přispění ke vzniku hnutí hippies, ovlivnění myšlení mnoha lidí, nové prvky a nový pohled na svět v literatuře

prozaici:

Jack Kerouac

- americký spisovatel francouzsko-kanadského původu, anglicky se naučil až ve škole
- výborný atlet, přihlásil se k námořnictvu, ale nesnesl disciplínu – propuštěn jako schizofrenik
- toulal se po Státech – cestoval kradenými auty, střídal ženy, bral drogy, střídal práce
- svých 14 románů napsal v rychlém sledu na dlouhé role papíru
- jeden z nejvýznamnějších představitelů beat generation
- proslavil se zejména svými autobiografickými romány, zejména pak dílem *Na cestě*

William Seward Burroughs

- kultovní americký romanopisec, esejista, sociální kritik a malíř
- byl duchovním otcem beat generation

básníci:

Gregory Corso

- americký básník, nejmladší z hlavních představitelů tzv. Beat generation

Kenneth Rexroth

- americký básník, překladatel, kritik a jazzový hudebník

obdoba v české literatuře:

Václav Hrabě – český básník a částečně prozaik, jediný významný představitel Beat generation v Česku

Další údaje o knize:

- **dominantní slohový postup:**

popisný

- **vysvětlení názvu díla:**

Kvílení – povzdech, nářek nad zničenou generací

- **posouzení aktuálnosti díla:**

Dílo je aktuální z pohledu dopadu drog a alkoholu na lidi a jejich přeměny

- **pravděpodobný adresát:**

- pro Carla Solomona, který přiblížil Ginsbergovi surrealismus a dadaismus. Se Solomonem se Ginsberg seznámil ve Státní psychiatrické léčebně v New Yorku

- báseň je věnovaná předním představitelům Beat Generation – J. Kerouacovi, W. S. Burroughsovi, a Nealu Cassadymu.

- toto dílo se stalo manifestem celé beat generation

- **určení smyslu díla:**

poukázat na způsob života v 60. letech (hnutí hippies) a na účinek drog, alkoholu...

- **zařazení knihy do kontextu celého autorova díla:**

Kvílení byla Ginsbergova první kniha, v dalších psal podobným stylem – bez příkras, obscénně, s výrazy odporu, protestu

- **tematicky podobné dílo:**

Arthur Rimbaud – *Opilý koráb*: podobnost ve stylu života, který knihy vyjadřují (bohémský život bez ideálů a bez víry v lepší budoucnost)

- **porovnání s filmovou verzí nebo dramatisací:**

Film se „skládá z několika vzájemně propletených linií, v nichž se odráží nejen reakce americké společnosti na nejslavnější dílo beatnické generace, ale i bouřlivý Ginsbergův život“.